

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Redovna lista:

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrť leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Št. 13.

Maribor, dne 31. januarja 1910.

Letnik II.

**Prihodnja številka izide radi praz-
nika še le v petek 4. februarja.**

Št. Ilj v Slov. gor.

Volilni boj je za enkrat izbojevan. Poglejmo ne-
koliko bilanco, da bomo ugotovili v nas načelo, po ka-
terem nam je presojati bodočnost.

Št. Ilj je naša najsevernejša narodna postojan-
ka, kakor pravi „Grazer Tagblatt“, prvi steber mo-
sta, ki veže nemški srednji Stajer z Mariborom. Ako
zgubimo Št. Ilj, potem je nevarno, a skoro nezabran-
ljivo, da bi bila potisnjena naša severna meja do Ma-
ribora. To dobro vedo tudi Nemci, zato tako silovito
naskokujejo to našo trdnjavo in se pri tem ne plašijo
nobenih žrtev. Da je radi tega naše stališče snopo
težko in da zahteva ta borba z neenakim nasprotni-
kom celih in zavednih mož-značajev, to je jasno. In
nehote se pri tem vsiljuje nestrpno vprašanje: Ali
bomo vzdržali in odbili navale ali ne?

Simptomatično za tukajšne odnose je brez-
dvomno dejstvo, da so korakali naši volilci na bojišče
pod našim narodnim praporom in s znamenjem sv.
križa na čelu. Ako to slišiš, se ti zazdi, kakor da
vstajajo pretekli vekovi iz svojih temnih grobov in
doni čez naše hribe, gorice in doline, čez gozde in
livade ponosno in zmagonosno geslo: Za krst častni
in svobodo zlato.

Res! Boj za narodno in gospodarsko neodvis-
nost in pa za krst častni bijemo. To drugo dejstvo
nam daje poseben pogum. Ne straši nas ogromno šte-
vilo našega nasprotnika in njegova neizčrpna sredst-
va, ker vemo, da kadar je šel Slovenec na junaški
mejdan, ča svojo vero, se je vedno vračal kakor
zmagovalec.

Vsenemštvo, ki hoče tukaj zabiti krepak steber
za svoj most k Adriji, je identično z protestantizmom,
ki ga Súdmarka ob enem razširja. Ta protestantizem
se je odpovedal vsej ortodoksiji in je postal zavetišče
raznih liberalnih in radikalnih elementov. Ne po-
globljenje vernosti in moralno ter npravno življenje
ljudstva, ampak „pročodrimovska“ agitacija je bistvo
delovanja celo pozitivno-vernih pastorejv.

A ne le to. Avstrijski protestantizem je zatoči-
šče vseh brezverskih pastorejv. Vsi oni, ki so postali
radi svojih ateističnih in panteističnih idej in njihove-
ga razširjenja v drugih nemških deželah nemogoči,
so dobro došli avstrijskim protestantom, samo ako so
brezobzirni propagatorji vsenemštva. Te razmere mo-

rajo po svojih logičnih posledicah voditi do poloma.
Že naseljevanje, kakor ga prakticira Súdmarka, ki z
gospodarskimi udobnostmi kupuje duše, je profinara-
vno in nezdravo. Ako se pridruži temu še hladno
brezverstvo, ki seveda brez kakega idealnega filozo-
firanja računa s suhimi dejstvi, ki ga silijo, da od
življenja ne zahteva drugega, kakor komodnosti in
prijetnosti, potem nastanejo iz tega demoralizirani o-
nošaji, ki ne morejo biti trden temelj mostu do Adrije.

Ako upoštevamo ta razmotrivanja, potem nam
ni treba gledati v bodočnost „brez upa zmage“, ka-
kor pravi pesnik. Jasno pa sledi iz tega glasan me-
mento našemu gnilemu in trhlenemu liberalizmu, ko
bi hotel poskušati otrovati našo mejo s svojimi škod-
ljivimi idejami, ki človeka oropajo vsakega poleta in
ga priklenijo na mrtvo materijo. Poglobljanje ver-
skega prepričanja in plemenitenje srca, z ljubezen
in požrtvovalnost dihačojimi Kristusovimi nauki, mo-
ra biti eden glavnih ciljev našega delovanja v Št.
Ilju in na ogroženi meji sploh.

Se nekaj je, kar nas navdaja z upanjem v teh
težkih bojih: prirojena inteligenca našega ljudstva.
Na trdni verski podlagi se dajo vstvariti iz naših de-
klet in fantov značaji, katerih vplivu se ne bodo mo-
gli izogniti manj razboriti nemški sosedje.

Č. gospod Kelemina, prejšnji šentiljski župnik,
si je priboril v tem oziru neveljivih zaslug. Znal je
vzgojiti rod globoko veren in plemenitega srca. To je
bil temelj, na katerem so potem širili Šentiljčani svoje
obzorje in krepili narodno zavest, in pri mnogih so
vspehi naravnost občudovanja vredni. Ni gol sluč,
da je prvi predsednik Mladeniške zveze Šentiljčan
Zebot, in prva predsednica Dekliške zveze Šentilj-
čanka Anica Kren.

Zaključimo! Ako bomo skrbeli, da bodo Šen-
tiljčani vedno globoko prešinjeni od vzvišenih Kristu-
sovih naukov, in ako jim bomo pripomogli, da se bo-
do, kakor to želi že njihova prirojena inteligenca in
živahnost, naobrazili v vseh političnih, gospodarskih
in narodnih vprašanjih, bomo imeli vedno dovolj zna-
čajev, brušenih kakor kremen, ki bodo vzdržali vse
navale in neomajno stali pod našim narodnim prapo-
rom. Ponosno bojno geslo: Za krst častni in svobodo
zlato“ bo zopet triumfiralo in Št. Ilj ostane naš.

Kdo je zmagal v Št. Ilju?

„Slovenci propadejo v vseh treh razredih“, to
ošabno besedo je izustil še dan pred volitvami Wa-
stian! In kako razočaranje! Slovenci smo izšli iz

volitev — faktično in moralčno — kot zmagovalci!
Stranka Súdmarke si je še tik pred skrutinjem la-
stila — III. razred. A ne le v tem, tudi v II. razre-
du smo edino Slovenci zmagali. Naša kandidata Lo-
pič in Flucher sta zmagala z 15 glasovi, dočim sta
Fraib in Fišereder še le potom žreba zlezla v odbor.
To je gotovo premalo za divjo agitacijo, ki so jo raz-
vijali Nemci. Njihova stranka že dolgo let sem dela z
mogočnim denarnim in nasilnim aparatom, tik pred
volitvijo pa z najgršimi sredstvi, kar jih sploh svet
premore.

Súdmarka je pokupila skoraj vsa količaja rahla
posestva, in stranka je na umetni način fabricirala
volilce za vse tri razrede. Za III. razred je napra-
vila na nekem malem kosu njive parcelacijo in tako
ustvarila do 20 novih nemških volilcev. Istotako v II.
razredu. Najgrše se pa je delalo od nasprotne strani
v I. razredu. Tukaj bodo imeli še s sodnijo opraviti,
kajti z volilno geometrijo so ogoljufali naš erar! Do-
kazi bodo skoraj sodišču znani. Mnogi volilci so bili
naravnost podkupljeni. Ne desetake, ampak stotake so
dajali nemški agenti volilec samo za to, da bi ostali
doma. Volilec v II. razredu Matiju Krenu so ponu-
jali tako visoko svoto za posestvo, da bi drugi na nje-
govem mestu kupecem še stroke poljubil, a on je ostal
zvest!

Nekemu drugemu volilec II. razreda so pozno
v noč kupili vso vino po 54 vin. liter. Upali so, da bo
ostal doma, a prišel je kljub temu! Krčmar Wračko
pa se nam je izneveril in se pred volitvijo odpeljal.
Pač grdo! Trgovec Swaty tudi ni prišel, ker se mu
je pretilo z bojkotom!

Kratko rečeno, agitacija nemške protestantov-
ske stranke je bila tako silna, tako grozna, da si
hujše misliti ne moremo! Z vso gotovostjo so Nemci
mislili na popolno zmago, a so sramotno propadli.

Naša stranka ni imela nobenih sličnih sredstev
na razpolago, pač pa poštenost in zavednost svojih
volilcev! Razen krčmarja Wračka se nam ni odtujil
ne jeden, ampak vsi do zadnjega so prišli rešit čast
slovenskega Št. Ilja! Slava zavednosti in značajnosti
naših Šentiljčanov!

Čudno je le to, da so razni slovenski listi, med
njimi tudi ljubljanski „Slovenec“, naselili na limance
laži in zavijanja nemških listov, ki trobijo v svet o
nemški zmagi! V resnici smo zmagali mi, častno zma-
gali pri teh žalostnih naših razmerah! Naša meja
ima v Št. Iljčanih res dobre, čvrste branitelje! Sla-
va jim!

PODLISTEK.

Dve sestri.

(Dalje.)

Ana ni dovolila.

— Morla pozneje!

Večerna zarja je ugasnila, vetrič bil je nekaj
hladnejši.

Šťastny, poslovivši se s starima in mladima,
skoči v bričko. Konja hrčeta in pekelata po kame-
niti cesti. Na levo šumi reka v padajočem toku, go-
re zakriva večerna tema.

— Kaj neki to pomeni?, mrmra mladi mož —
polastili so se me močni, burni čuti! Gorim, gorim,
kot suha slama, kdo je pač zanetil ta ogenj v mojem
sreču?

Reka je zašumela, kajti voz je drdral poleg
negloboke, plitve struge, a ni dala odgovora.

Na drugem bregu reke plapolali so ognji pre-
nočujočih brodnikov in razsvetljavali privezane vo-
zove in plave, obložene z belimi deskami.

III. Divji jezdec.

— Zakaj se ne igraš z mojimi punčikami?, —
vpraša Milka sestro Eleno, — jaz ne znam tako le-
po postiljati posteljice, in krilca so tudi raztrgana!
Kdaj se bova pa učili kuhati?

Eleni se ni poljubilo igrati.

— Nespametna sem, nespametna, premišlja v
svoji sobi, — kuram ječmen potresati, kanarčke
ubiti peti vačkov glasove, plesati — za to sem do-
bra. Kako sramotno je molčanje, kakor Ana govori
z omikanim človekom. Hočem li spregovoriti, ostane

mi beseda v grlu, ker čutim njeno slabost! Cuda
ni, da se oče tako često hudičeje, ko čujejo moje
besede. Oh, to boli, zelo boli!

Solze se prikažejo devi v očeh. Vstopi se pred
zrcalo in dolgo zre vanj.

— Nisem nezala!, in bila je zopet veselejša.
Nasmeje se glasno, solze teko ji po licih, lik dva
raztaljena briljanta.

— Kako je hudobna ta misel!, reče glasno.
Pobahala sem se pred zrcalom in primerjala svoje
lice z licem svoje sestre Ane. — To ni lepo. — ni
lepo, ne!

Se nikoli ji ni prišlo kaj enakega na misel.
Neko novo življenje vzbudilo se je v njeni duši. —
Slične misli niso brez povoda.

In zopet jo je nekaj vleklo k zrcalu.

— Kaj je na tebi, gladko lice, kaj mi mari
jasne oči! Črtim vas! Ste mi li pridobili očetovo
ljubezen? Ne, on od skrbi in boli gine, ko pogleda
moje gladko, belo obličje! Ni li žalostna moja mati,
gladeč te kite?

Kite, lepo spletene, padale so ji po hrbtu sko-
ro do tal. — V očeh ji iskri plamen gnjeva in pa
otožnosti.

— Čemu take misli?, vpraša sama sebe. Padi
na koleni pred očetom in prosi ga njegove ljubezni,
objami materini koleni in prosi jo odpustitja, da
si radovedno zvedela nje temno, grozno tajnost. —
Razumem in pojnim, kar bi nikoli umevali in poj-
niti ne smela. Pojnim nje ubito dušo, nje pokoro,
nje potrpežljivo prenašanje gnjeva, nje brezpogojno,
slepo poslušnost! Njo tare krivda, ona se je pre-
grešila pred strogim očetom. Oh, ona je tako dobra,
vzvišena, da celo tujega človeka, Vojteha, sili do
sinovskih čutov!

— Tujega človeka?, pravi glasno zategnjenim
glasom.

Kanarčki hrupno zažvrgole, hoteč jeden dru-
gega prevpiti.

In zopet so prešinjali mlado devo razni čuti!
Ano je zvabil gorak jesenski popoldan na spre-
hod. Kmalu je dospela do znane kolibice in se ve-
selila pogleda na temne, visoke gore. Najvišji njih
vrhovi, neporaščeni z drevjem, poraščeni so z ze-
leno gorsko travo.

Tiho je tekla reka, molče so se ji vklanljale
vrbe.

Preko visokih gora letale so divje goši doli v
podobi koničastega kota. Samo jedna ostavila je njih
vrste in polagoma ostajala za sestrami. Ali so ji
oslabele peroti?

In Ana se nasloni na jelko, stoječo ob bregu.
Nje oko srpo zre v vodo, kakor bi hotelo videti do
dna.

— Kaj je na dnu? Kamnje ali posuta glinja.
Vabi nas sama ta globina, ta odpor, ki našim očem
stavlja neprozornost življenj in dela tako bajno glo-
bino. Baš radi tega me nič ne vleče k Vojtehu, nje-
mu je lahko videti na dnu duše. Možno je dopad-
ljivo zreti v bistrino, toda to samo godi očem, a ne
duši, mišlim. On ni problem, on je odprta knjiga,
v kateri se jasno lahkočitajo vse misli. In vendar
je i dragocen kristal, biser.

Z druge strani reke oglasi se peketanje konj-
skih kopit.

Doli po skalovitem strmeu prikaže se jezdec
na konju, leti skoro, pada, kajti ta stran bila je
strma in neprilicna za ježo.

(Dalje prihodnjé.)

Ker bi znalo marsikoga zanimati, navedmo v naslednjem rezultat volitev:

III. razred.

Naši: kot odborniki: Bauman Janez 94 glasov, Thaler Franc 93, Freiham Fr. 93, Ferik Jože 92; kot namestnika: Lešnik Ludvig 93, From Rup. 91. — Nemci po 54 do 60.

II. razred.

Naši: kot odborniki: Lopič Lorenc 15, Flucher Janez 15; kot namestnika: Prinzi Ludvig 14, Vračko A. 14. — Nemci: kot odborniki potom žreba: Fraib 14, Fšereder 14.

I. razred.

Naši: Celcer Konrad 4, Ehrlich Franc 4, Swaty K. 4, Hornecky Josef 10. — Nemci: kot odborniki: Bartl 6, Koudela 6, dr. Mentl 6, Hornicky 10. Kot namestnika: Flucher Karl 6, Haberl Johan 6.

Politični pregled.

Štajerski deželni zbor.

V seji dne 28. prosinca je dr. Jankovič utemeljeval predlog, ki zahteva, da se ustanovi deželna zavarovalnica proti škodi povzročeni po toči, povodnji, slani, suši itd., ki bi pa morala biti obvezna za vsakega. Le na ta način bi zamogel zaveti res uspešno delovati in svojemu namenu v pravem pomenu besede služiti. Škode, povzročene po neizgledih, se morajo vsaj do 70% izplačati.

Ker se taka zavarovalnica zamore le na podlagi okvirnega državnega zakona osnovati, se je v tem smislu predlog izročil kombiniranemu finančnemu in deželno-kulturnemu odseku.

Nadalje utemeljuje deželni odbornik Robič v tej seji predlog, ki zahteva, da se pomaknejo šole 3. razreda v 2. plačilni razred. Govornik povdarja, da ima edino njegov predlog praktičen pomen, ker edino na ta način se da kaj vkreniti v poplavljanje stanja učiteljev. V razne fantastične predloge se govornik ne spušča, ker se jih itak ne more uresničiti.

Predlog je bil odkazan kombiniranemu finančnemu in naučnemu odseku.

Poslanec Otterja, ki je hotel delati medklice, je gospod Robič krepko zavrnil, da je kar obmolnil.

Kombinirani finančni odsek in odsek za kulturne zadeve.

Ker se je bati letošnjega leta velikemnožice hroščev ali kebrov, je sklenil odsek, pozvati deželni odbor, okrajne zastope in šolska vodstva, da delujejo na vso moč, da se zatrejo škodljivi hrošči. Dežela plača za vsak kilogram hroščev, katere kdo nabere, po 4 vinarje. Okrajni zastopi pa so primorani, dodati še po 2 vin. za kilogram. Izdali se bodo tudi v tem smislu poučni spisi. Deželnemu odboru se je tudi naročilo, da skuša doseči znižanje cene halačnega ekstrakta.

Državni zbor.

V zadnji seji draginjskega odseka, ki se je vršila dne 27. t. m., je stavil poslanec Pišek sledeči predlog. C. kr. železniško ministrstvo se pozivlja, da odločno deluje na to, da bo južna železnica vpeljala na črti Dunaj-Trst več hladilnih voz in v tem oziru tudi znižala vozno tarifo. Predlog, ki ga je krepko utemeljil g. poslanec, je bil sprejet.

Ogrski državni zbor odgođen.

Hitro je prišlo, bolj hitro, kakor se je pričakovalo. V petek dne 28. t. m. je izrekla zbornica z veliko večino ministromu grofa Khuena nezaupnico. Gospodar ponosnega Hedervarya pa ni radi tega podal demisijske in tudi ni razpustil zbornice, ampak je zasedanje odgodil do 24. marca. To je presenetilo. Par dni pred Veliko nočjo se bo zbornica zopet zbrala. Da bi se odnošaji med njim in strankami do takrat kaj posebej izpremenili, tega Khuen sam ne pričakuje. On bo zbornico ali že sedaj razpustil in se vrget v volilno borbo, ali pa — in to je bolj gotovo, do Velike noči tako brez parlamenta in protipostavno vladal, na spomlad pa razpisal volitve.

To nelegalno pot — grof Khuen je takih navažen — si bo najbrže zbral radi tega, da bo med tem časom lahko spravil na razna visoka uradniška mesta, v prvi vrsti na mesta velikih županov, svoje ljudi, ki bodo potem primerno vodili in vplivali na volitve. Tudi za organizacijo svoje demokratične stranke in za priborenje terena med volilci mu treba časa. Konečno s tako taktiko precej oslabi agitatorično silo Justhovich in Kossuthovich pristašev. Kako se bo nadalje razvijalo, ne vemo pozitivno, pripravljeni smo pa lahko na največja presenečenja.

Splošni avstrijski katoliški shod.

Kakor znano, se splošni avstrijski katoliški shod radi brezobzirnega postopanja gotovih nemških krogov, ki le prepogosto pozabijo na krščanska načela in moralo v javnem življenju, lanske leto ni mogel vršiti.

Osrednji odbor za prirejanje katoliških shodov v Avstriji pa zdaj naznanja, da se bo leto v septembru vršil VII. avstrijski katoliški shod in sicer v Inmostu. V svojem sporočilu izraža upanje, da se je razburjenje, ki se je bilo polastilo katoličanov v taki meri, da so pozabili na skupne težnje, poglelo, in pozivlja katoličane, naj dokumentirajo pred vso jav-

nostjo, da težki in vroči narodni boji in krepka narodna samozavest nam ne zabranjujejo delati v smislu visokih kulturnih ciljev.

Gotovo je potrebno, da se mi katoličani večkrat zberemo in posvetujemo, kako moramo odbijati napade številnih sovražnikov naših verskih svetinj, in kako moramo delati, ako hočemo svet prenoviti v Kristusu.

Bojimo se pa nekoliko, da bi ne uplival ovirajoče na shod hud boj tirolskih krščanskih socialcev s konservativci. Radi izida nadomestne deželnozbornice volitve v Meranu, ki je spadal dosedaj k posestnemu stanju konservativcev, a so sedaj zmagali liberalci, ker krščanski socialci niso podpirali konservativnega kandidata, so strankarske strasti na novo vskipele in boj med nasprotnima strankama divja hujše, kakor kedaj poprej. Upajmo pa, da se bodo skazali ti naši pomisleki kakor neopravičeni.

Perfidnost Briandove politike.

V francoski zbornici se je vršila v zadnjih dneh debata o važnem šolskem vprašanju. Pri tej priliki se je zopet dokumentirala zahrbtnost in perfidnost Briandove politike. Tekom zadnjih treh mesecev, ko se je bil boj med „svobodno šolo“ in „laiško šolo“, je ministrski predsednik mirno stal v ozadju in včasih se je celo zdelo, kakor da se ne bo v tem boju za šolstvo več izpostavil.

Pa prišlo je drugače. Briand, ki je pred tremi leti na nekem kongresu v Angersu izjavil, da hoče vlada osvoboditi deželo „konfesionelnih laži“, oni Briand, ki je na nekem zborovanju v Marziju zagotovil, da bo vlada podpirala vsako akcijo, ki bo skušala iztrebiti katolicizem iz šole; ta Briand je sedaj, ko so francoski škofi nastopili proti svobodomiselnemu učiteljstvu, še-le potem, ko je framasonstvo že popolnoma zavladovalo v takozvani laiški šoli, in je pretila verskemu mišljenju in čutenju nežne šolske mladine največja nevarnost in bi bili škofi zagrešili grozno malomarnost, ako bi ne bili pozvali katolike v boj. — Vstal je v zbornici in drzno imenoval katoličane rušitelje miru, samega sebe pa predstavil za angelja miru.

Vsakemu še tako kratkovidnemu katoliku mora biti sedaj jasno, da je bil Briandov molk in njegovo rezervirano zadržanje preračunjen na uspanje neodločnih, mlačnih katolikov. Najprvo potom javne in tajne agitacije in potom odredb ustvariti take razmere v šolstvu, da bodo zavedni katoliki moralno primorani stopiti na krov, potem pa jih javno označiti za rušitelje miru, to je perfidna politika ministrskega predsednika Brianda in njegovih jakobinskih tovarišev, ki so veliki v svojem sovraštvu do cerkve in do Kristusa.

Pa pridejo naši liberalci in pojejo v panegirikihi slavo tem francoskim „prvoboriteljem kulture“, ki so pa v resnici podli in zahrbtni zatiraleci vsakega svobodnega razvoja. Naša sveta naloga je zatirati vedno in povsod otrovane kali te francoske „svobodomiselnosti“, in neumorno pojasnjevati ljudstvu nakane naših „nadepolnih“ svobodomislecev.

Potres.

V noči od 28. na 29. t. m. ob 1. uri in nekoliko minut je marsikoga vzdramil iz prijetnih sanj močan potresni sunek, ki je trajal par sekund. Četrt ure pozneje se je sunek rahleje ponovil. Akoravno je bil sunek precej krepak, ni povzročil pri nas, kolikor smo poizvedeli, nobene škode. Za sedaj nam je ta neprijetni obiskovalec prizanesel in ostalo je le pri strahu. A že to je precej. Ko človeka tako neka podzemeljska skrivnostna moč hipoma in nemilo prebudi, mu postane tesno pri sren in plaho pričakuje, kaj bo. Domišljija prične živahno delovati, v duši pa se poraja misel, kako slab in majhen je človek nasproti tem tajnim, a neizmernim naravnim močem.

Tudi drugod po Štajerskem in Kranjskem so čutili potres. Došlo nam je od vse strani že mnogo sporočil.

Slivnica pri Celju. Tukaj smo čutili dne 29. prosinca ob 1. uri zjutraj močan potresni sunek, ki se je v četrt uri malo rahleje ponovil.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Dne 29. januarja t. l. ob 1. uri 5 minut po polnoči je bil tukaj 4 sekunde trajajoč močan potres v južno-severni smeri.

Črna gora pri Ptuj. V noči od 28. do 29. januarja ob 1. uri smo čutili precej močan potres.

Ljutomer. Dne 29. januarja ob 1. uri 6 minut po noči vzbudil nas je iz sladkega spanja nekaj sekund trajajoči potres. Četrt ure pozneje občutil se je drugi sunek, a manj močan. Škode ni naredil.

Sv. Bolfenk pri Središču. Dne 29. januarja je bil točno ob 1. uri po polnoči tako močan potres, da so se stene na južni strani zmajale osemkrat; ob 1. uri 15 minut pa drugi sunek tako, da so se od južne strani stene stresle trikrat. Ker je bil obenem precej močan veter, nas je bilo strah; ob 1. uri so nas „čami“ obhajali.

Raznoterosti.

Pustni zabavni večer pevskega odseka S. K. S. Z. v Mariboru se bo vršil v soboto dne februarja 1910 v prostorih kat. delavskega društva Flössergasse št. 4. Začetek bo ob 8 uri zvečer. Vspored obsega mnogo točk, katere bodo nudile občinstvu gotovo veliko zabave. Pripravljalni odbor je neumorno na delu in izza knlis čujemo, da se bo igrala med drugim pevoigra Kovačev študent, ter bo nastopil veleslovec šaljiv govornik. Razni šaljivi nastopi in druge zabave bodo dale prireditvi značaj predpustne veselice. Po

vsporedu se vrši ples. Vabila se bodo te dni razpošiljala in pričakujemo da se bodo povabljenec odavali v polnem številu.

Razpisano učiteljsko mesto. Za šolo pri Sv. Roku ob Sotli je razpisano mesto učitelja in šolskega voditelja. Prošnje se morajo vložiti do 28. februarja.

+ Prof. Blaž Matek.

Ob preranem grobu stojimo. Vanj bomo položili vrlega moža, katerega bomo tako težko pogrešali. Minulo soboto dne 29. t. m. je umrl Blaž Matek, c. kr. profesor na gimnaziji v Mariboru. Rojen je bil l. 1852 v Gornjem gradu. Po odlično dovršenih gimnazijskih študijah v Celju je bil enoleten prostovoljec, potem se je pa posvetil modroslovju na graškem vueničilišču. Izbral si je stroko, za katero je imel posebno veselje in izredno nadarjenost — matematiko in fiziko. Služboval je nekaj let kot suplent na gimnaziji v Celju in Mariboru. Na mariborski gimnaziji je postal definitiven profesor leta 1892. ter je ostal na tem zavodu do lanskega leta. Zaradi bolehnosti je prosil za dopust ter iskal zdravja v različnih kopelih in letoviščih, a vse zaman. Preteklo jesen je šel v Leoninum v Ljubljano, da bi po pomoči odličnih zdravnikov-strokovnjakov okrevale, a tudi tam se mu upanje ni uresničilo. Čedalje hujše ga je trla črvesna bolezen. Previden s sv. zakramenti je predvečerašnjim izdihnil svojo blago dušo. Za pokojnim g. profesorjem žalujemo vsi obširni krogi, ki so ga poznali. Na stotine njegovih učencev je razškrpljenih po vsej domovini, ki neomejeno čislajo njegove vrline kot odličnega profesorja. Blaž Matek je bil ponos slovenskih srednješolskih profesorjev, v svoji stroki priznan in obče spoštovan. Njegove zmožnosti je cenilo tudi naučno ministrstvo; radi tega mu je poverilo častno nalogo, da naj spiše matematične knjige v slovenskem jeziku za spodnjo in višjo gimnazijo.

Svojo nalogo je spolnil z vso spretnostjo. Na nižjih gimnazijah so njegove knjige že uvedene; poslednjo knjigo za višjo gimnazijo je ravno dogotavljal, ko ga je kruta smrt doletela. In ravno neumorna marljivost, s katero je pisal svoje izvrstne knjige, mu je nakopala in povspešila neozdravljivo bolezen. Postal je žrtev svojega poklica. V svojem značaju bil je krepak, trd kakor skala; iskren narodnjak, poštivoden podpornik vseh narodnih podjetij, posebno plemenit dobrotnik učeče se mladine. Narodna društva v Mariboru so v njem izgubila odličnega uda in pospeševalca. Radi svojih zaslug in lepih lastnosti bil je povsod iskreno priljubljen. Zlatovanje za njim je radi tega splošno. Premili pokojnik, počivaj v miru; nam ostaneš nepozabljen. Prizadjal si nam samo eno zlo — da si nas tako hitro, prerano zapustil!

* * *

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru ima svoj občni zbor v nedeljo dne 6. svečana, ob 3. uri popoldne v prostorih Narodnega doma. Vabijo se vsi gospodje trgovci in obrtniki, ki se za prepotrebno društvo zanimajo, da se vdeležijo občnega zbora v obilnem številu.

Za obmejne Slovence: Terezija Šketa v Braslovčah je nabrala na gostiji Jožeta Hruševar in Ivane Rančigaj 15 K, neimenovana v Gradcu darovala 8.40 K, med Mohorjani v St. Petru v Sav. dolini se je nabralo 7 K.

Ajstrich se vedno ni končana. Ugnal je Ajstrich sicer Woschnagga, da ni poslanec; moral mu bo sicer dne 3. februarja zopet dokazovati, da je bil nekdan slovenski sokol. Ugnal je tudi napadalca dr. Ballogha, da je odslovljen od uredništva „Wachte.“ Sam pa je še vedno suspendiran od učiteljevanja. Učenci se pa iz njegovih predmetov ne bodo dosti naučili. V teh predmetih ga namreč supirajo drugi učitelji, ki se menda ne bodo veliko trudili, da bi delali za Ajstricha, ki se jim lahko smeji, ker brez dela dobiva naprej svojo plačo. Ali si deželni odbor ne upa zdaj kaj odrediti, ker se boji deželnih poslancev, ki jih ima pred seboj?

Dež.-mešč. učitelj Hölzl je dobil namesto Ajstricha v nemškonalnih družtvih v Celju odlična mesta. Hölzl oče je bil Slovenec iz Gaberja doma, mati mu je pa bila slovenska Korošica iz Černe na Koroškem. Tudi je, kakor prej Ajstrich, večkrat videti v družbi ravnatelja Praschaka, bivšega Pražaka.

Socialni demokratje so našli milost v očeh nemškega Schulvereina. Ta avanzma so si zaslužili s svojo strastno in ostudno gonjo zoper slovensko šolo v Studencih. Nemški Schulverein stori le svojo dolžnost, če jih zato javno pohvali. Kar se dostaja nasprotstva zoper pravične narodne zahteve slovenskega ljudstva, ni razlike med rdečim „internacionalnim socialnim demokratom in najzagrizenjšim, Bismarka oboževajočim nemškim nacionalcem. Schulverein ni v polnem obsegu izvršil svojo dolžnost, ki mu jo nalaga hvaležnost, šele takrat, če bi ne samo v svojih podružnicah odkazal socialnim demokratom večji delokrog, temveč jim tudi dovolil avanzma v svoje osrednje vodstvo.

Kakor se ne čudimo nemškemu Schulvereinu, tako se moramo čuditi tistim velikim slovenskim obrambnikom, ki po Štajerskem z gromkim glasom pojejo slavo Ciril-Metodovi družbi in kot liberalci najčistejšega kalibra pišejo v „Narodni Dnevnik“. Ti moške znajo sicer lagati in natočevati našo obrambno organizacijo, češ, da porablja nabrani denar v strankarske koristi, da ji ni mar za pravo rešitev našega naroda. Proti socialnim demokratom pa, ki so zavezniški Narodne stranke in pri volitvah najvnetejši agitatorji in volilci njenih kandidatov, si ne

upajo črhiniti odločnejše besede. Zapomnili si bomo, to je menda najostrejša beseda, do katere se še povspneja napram socialnim demokratom. Slovenski narod pa si naj dobro zapomni, da so slovensko šolo v Studencih nečloveško pobijajoči socialni demokrati, veliki prijatelji in zavezniki Narodne stranke, bramljice Ciril-Metodove družbe na Štajerskem.

Slovenskim tiskarnam. Matica Slovenska razpisuje s tem natečaj za tisk knjige „Ustava in uprava ilirskih dežel. Spisal dr. Bogomil Vošnjak“, ki bo obsegala približno 22 tiskanih pol in se bo tiskala v najmanj 4850 izvodih.

Papir, format in tisk knjige bode tak, kakor je bil v „Bleisweisem Zborniku“ (za leto 1909).

P. n. slovenske tisarne, ki reflektirajo na tisk te knjige, se vljudno pozivljajo, da pošljejo svoje oferte do dne 2. februarja 1910. Dne 3. februarja ob 9. dopoldne se bodo oferte otvorili; p. n. offerenti so vabljeni, da pridejo ob tej uri v društvene prostore Matice Slovenske (Kongresni trg 7).

V ofertu je treba navesti: 1. ceno za tisk pole pri 4850 izvodih; 2. ceno za eventualni peti-tisk (ne tarifalno, ampak z določeno svoto); 3. ceno za papir pro 1000 pol; 4. ceno za eventualnih nadaljnjih 100 izvodov; 5. ceno za ovoj.

V ofertu je ceno za tisk in papir ločiti. Priložiti je vzorec papirja in duplo. Cene je razumeti franko Ljubljana. Knjiga mora biti tiskana do dne 22. aprila 1910. — Uprava Matice Slovenske.

Štajersko.

Št. Ilj. Volitve. Zreb res ni nikdar ugoden za Slovence. Tudi v Št. Ilji je zreb odločil v dobro Nemcem in vzdignil samo dva Nemca: Fraissa in Fischererja. Ko bi le eden bil naš, pa imamo tudi odločno večino. — Lopiča si Nemei svojijo, a on je v kljub pritisku volil z nami in trd kot kremen ostal. Nasprotno pa Koudella in Hornický sta nam ravno tako naklonjena kot Nemcem. Mi smemo biti z uspehom zadovoljni!

Gornjigrad. Vabimo na veselico, katero priredi na Svečnico dne 1. februarja 1910 izobraževalno društvo v župnijskih prostorih ob ½3. uri popoldan. — Spored je sledeči: 1. Pozdrav. Dr. G. Ipavice. Poje mešani zbor. 2. Večna mladost in večna lepota. Igrokaz v treh dejanjih. 3. Ujetega ptiča tožba. J. Aljaž. Poje mešani zbor. 4. Prvi april. Šaljivo-resna igra v dveh dejanjih. 5. Pri zibelki. J. Aljaž. Poje mešani zbor. Vstopnina: Sedeži 80 vin, stojišča 40 v, otroci 20 vin.

Mozirje. Neki napredni volilec se ponaša v celjskih naprednih listih, kako sijajno so zmagali naprednjaki pri občinskih volitvah v trgu Mozirje in hvali zavedne volilce, da so tako trdno stali na napredne strani. Zato si dovoljuje, zapisati par vrstic in pokazati naše nasprotnike v pravi luči.

Kakšna je napredna stranka? Liberalna. Liberalci pa nočejo biti, ampak naprednjaki. Tega imena pa niso vredni, ker nič za narod ne storijo. Poglejte narodna društva v Mozirju, kako špijo v narodnem oziru.

Katera stranka je pa zmagala? Odgovor je kratak: doktor Goričarjeva! Ta pa gotovo ni liberalna, ker gospod doktor neče nič slišati o dr. Kukovcu, samo voli ga. Volilna agitacija ki je bila zelo živahna, in pri kateri so se nekateri posluževali tudi takih sredstev, da se je potem moral vložiti rekurz, se je vršila v znamenju gesla, da mora S. K. Z. sfrčati iz občinskega odbora. To gotovo ni liberalno, kaj ne, g. doktor?

Na dan volitve je imel občinski redar dovolj dela. Tekati je moral po volilce na dom. Ker pa sam ni vsega zmogel, so mu pomagali nekateri gospodje, ki so bili tako vneti, da so tudi s kočijami vozili zavedne volilce skupaj. Zanimiv je bil tudi prizor, ko so nekateri, seveda ne liberalci, tirali starega občinske ubožca na volišče. V neki gostilni je bila pijača na razpolago. Med pivei so se nahajali tudi nekateri kmetje, ki so svojemu stanu nasprotno volili. Vprašam jih, ali menijo, da še vedno živimo v suženstvu, kakor v starih časih in da mora biti vsak podložen trški gospodi. Toliko za danes. Če pa hoče kdo še kaj več izvedeti, naj kar sporoči. Vstrežemo mu rade volje, ker je gradiva dovolj!

Iz žalske okolice. Zadnjič sem proti vam, gospod urednik, malo pojamaril, da so se mojim tovarišem gotovo brlogi podrli. Tristo žegnanih strun! — Zdaj bi se bil pa meni tudi skoraj, pa ne vsled liberalnega trušča, ampak radi snega, ki ga je ta preklicana zima do meter na debelo nakidala na moj brlog. Bilo me je že skoraj groza, ker sem mislil, da so se vsi peklenščeki s krumpastim vred zarotili, da me hočejo ugonobiti, ker sem se lotil liberalcev. Odmetel sem sneg z brloga, čeprav z veliko težavo. Bilo mi je skoraj tako vroče, kot liberalcem tedaj, ko so misljonarji v Zalec prišli, ali pa vsaj takrat, ko so volilne imenike sestavljali, da bi ne prišlo preveč teh preklicanih klerikalcev notri. Taka reč tudi dela skrbi. Ko sem svoje delo dovršil, sem se oddahnil, ker sem videl, da ni več nevarnosti, in sem bil še vesel, da imam tako močno ograjo iz snega, se mi vsaj ni treba bati naprednjakov. Pa pogledam še v dolino proti ljubemu Zalcu: bil je ves v megli. Šment, sem si mislil, — občni zbor Narodne stranke je bil v megli, v Zalcu je pa megla sedaj pred občinskimi volitvami. Gromska podriga, je to nevarno, da se nekaj takih volilcev, ki še držijo kaj na našega starega Boga,

zgubi, — ker v megli ne vidijo, — ali so v volilnem imeniku, ali ne! Pa pustimo to, ker me še ne briga toliko, kot gospoda dr. Kukovca bernja duhovnikov, ker jaz itak nisem volilec. — Puščavnik iz Mrzlice.

Gaberje. Zadnji čas so nekoliko ponehali tukajšni nemški buršaki ponoči divjati in kričati svoj staro-znani „Auf Gaberje!“ Dobili so pa sedaj zveste naslednice. Nekateri sokolice so se odlikovale zadnji leden med drugo in tretjo uro zjutraj, ko so se vračale iz plesnih vaj, s korajžnimi klici „Auf Gaberje!“ Bilo je to tako glasno, da so se stanovalci v bližini stoječih hiš vzbudili in zgražali nad tako oliko.

Vuzmetinci. (Se enkrat shod Narodne stranke.) O shodu, ki ga je imela Narodna stranka pri nas, se še vedno piše; posebno priobčuje Narodna stranka še vedno podrobnosti iz govorov dr. Božiča in drugih govornikov v zadnjem „Narodnem Listu“.

Naše mnenje je: gospodarsko delo je, če je res gospodarsko, koristno za naš narod; zaradi tega ga tudi mi pozdravljamo. Če se bo naš narod gospodarsko ojačil in osvobodil, bo tudi njegova zavednost in kultura rasla. Narodna stranka pa ne pozna čiste ga pravega gospodarskega dela, za njo je gospodarsko delo le prelveza, da dela lažje zase in za svoje ideje propagando. Gospodarsko delo, pomešano s politiko, je za nič.

Pa še nekaj. Narodna stranka se preveč brati z nasprotnimi osebami.

V Vuzmetincih je ponujal dr. Božič vinarsko zadruzo v Celju. Ideja ni napačna, samo Celjani so prišli prepozno z njo. Dr. Geršak jo je že pred 10. leti v našem okraju izvedel. Ustanovil je kletarsko društvo, katerega namen je, vinogradnikom za navadne cene vino odkupiti, ga spraviti v zaloga in potem vinski kupcem prodati. Namen je torej, pomagati malim in večjim vinogradnikom, da niso primorani, svoj vinski pridelek za vsako ceno kupcu prodati.

Proti temu društvu je nastopil hardečki Bauman. Kar je ta povedal, je brezpomembno in nezmišlno in se ne mislimo s tem baviti. Mi hočemo le povedati in opetovano pibiti, s kakšnimi osebami se ljudje, ki se štejejo za pristaše slovenske Narodne stranke, bratijo in si roke stikajo.

Hardečki Bauman je oster nasprotnik vsakega Slovenca in je bil pred kratkim v Ormožu obsojen, ker je učitelj slovenske šole, kateri so priredili lepo božičnico, psoval. Ta Bauman, ki je v Silvestrovi noči v gostilni Pancer-ja imel govor proti Slovence, ki ga je tako zaključil, da je bilo celo najnovejšemu ormoškemu Nemcu, Andražu Kovačiču iz Dobrove, ormoškemu grobokopu, težko, je, kakor je pokazal navedeni shod v Vuzmetincih, najboljši prijatelj Šinka, Zabavnikarja itd., ki so celo voditelji Narodne stranke in paradirajo kot njeni zaupniki.

Zatorej sklepamo. Dela je dosti, pa delati moramo trezno, premišljeno in z jasnim ciljem.

Kar je pa Narodna stranka dosežaj storila, to ni nikakoršno delo; to so kvečjemu otročji poskusi in posnemanje, pa brez jedra in prez vspeha.

Ivanjkovec. Veselo novo leto Vam voščim, gospod urednik! Voščil sem ga tudi svojemu očetu in svoji materi, pa ni bilo zastoj, račdoveden sem, kaj bo z Vami! Voščil sem ga tudi svojemu stricu, pa bi bil skoraj tepen, Vi me menda ne boste, ker Vaša šiba ne seže tako daleč! Zdaj pa bi Vam rad povedal, kako sem svojemu stricu voščil novo leto! Prav lepo sem si zlikal čevlje, da so se svetili, kakor zlati krajcar, ki ga cesar dene iz rok, ko ga zgotovijo; potem sem se parkrat potegnil z vodo po očeh, da ne bi bil krmežljiv. Pa sem šel. Mislil sem samo na strica in na tisti zlati krajcar, ki ga bom dobil. Po maši sem bil prvi pred cerkvijo in, glej sreča, stric so ravno prišli do cerkve — k maši oni ne hodijo, pravijo, da tako pametnim in bogatim ljudem, kakor so oni, ni treba hoditi v cerkev. Stric me zagledajo, hitro razumejo, kaj bi jaz rad, pa mi mignejo, da greva v stran! In začel sem, kar sem že itak znal na pamet: Zdravo in veselo in pa srečno novo leto Vam želim. Ja, ja, da bi bilo res srečno, bolj srečno, kakor je bilo lansko, pa nič ne vem, če bo; ta veter okoli novega leta ne pomeni nič dobrega, meni je te dni skoro vsa streha razkril. Res? moj Bog, pa še nisem nič slišal. Vi bi pa tudi lahko zgoreli, pa ne bi nihče nič zvedel o tem! Kaj? zgoreli? so zakričali stric, mene je kar zazeblo, ljudje so se pa začeli smejati. Plaho sem gledal strica. Pa sem se jim v srce zasmilil, ker sem od prevelikega strahu trpetal, postali so prijazni in mi razložili: Vidiš, so rekli, pri nas ne more več goreti, ker se ogenj preveč boji požarne brambe in njenega načelnika; samo če načelnik požarne brambe odide kam z doma, je nekoliko nevarno. Da bi le vedno ostal doma, sem vzdihnil in, da bi strica ne spravil zopet v slabo voljo, sem si prihranil več vprašanj za prihodnjico. Stric pa so bili tudi zadovoljni z menoj in so mi dali, ne sicer zlati krajcar, pač pa tisti rjavi, ki velja 2 vinarja!

Slovenjgradec. Gospod dr. Kiesewetter, odvetnik v Slovenjgradu, je sprejel v svojo pisarno že iz Celja znanega, strogo nemško-nacionalnega dr. Petritschegga kot koncipijenta. Ali bode dr. Petritschegg sploh zamogel rešiti tukajšnje potapljaško se baržo, je veliko vprašanje. Sicer pa nas to ne spravi v nikakršno zadrego, če si dobi gospod dr. Kiesewetter kakega nemško-nacionalnega, nam Slovence nasprotujočega koncipijenta; saj, hvala

Bogu, imamo sedaj v Slovenjgradu tudi slovenskega odvetnika dr. Bratkoviča.

Polzela. Dne 18. jan. se je raznesla po fari tužna vest, da je zapustila svet blaga gospa Terez. Hrovat, posestnica v Zgornjem Podvinu, v 29. letu svoje starosti. Rajnka je bila obče priljubljena, mirna in dobrosrčna tudi nasproti ubogim. (Pogreb se je vršil ob ogromni udeležbi. N. v. m. p.)

Sv. Peter na Medvedovem selu. V četrtek 27. januarja se je v St. Petru ustanovila zveza slovenskih deklet za Spodnje Štajersko. Zastopane so bile na ustanovnem shodu vse dekliške zveze šmarnskorogaškega okraja. Prišlo pa je tudi osem vrlih mladenk iz žalske župnije, ki so zastopale živahno delujočo dekliško zvezo v Petrovčah, prišle so mladenke iz St. Ilja in Sv. Ane v Slov. goricah, iz Pilštanja, Podčetrka itd. Govori, s katerimi so si dekleta sama začrtala nalogo nove celokupne zveze, in sredstva, s katerimi bodo dosegala svoj v resnici krščanski in narodni smoter, so bili prekrasni, dovršeni kakor po vsebini, tako po obliki. Zveza slovenskih deklet je kakor že polkrug leto stara zveza slovenskih mladeničev odsek Slovenske krščansko-socialne zveze, katero je na ustanovnem shodu zastopal njen podpredsednik dr. Hohnjec. Razven podpredsednika S. K. S. Z. je na ustanovnem zborovanju govoril tudi njen odbornik župnik Gomilšek. Odbor zveze slovenskih deklet, ki je bil v St. Petru izvoljen, sestoji iz 10 deklet. Predsednica je Ana Kren iz St. Ilja v Slov. goricah, 1. podpredsednica Marija Dren iz Petrovč, 2. podpredsednica A. Verk iz St. Petra.

Koroško.

Sele. Ustanovni shod podružnice Slovenskega društva. Pretečeno nedeljo dne 23. prosinca se je v Selah vršil ustanovni shod Slovenskega šolskega društva za Sele in okolico v Mažejevi gostilni, kateri je v kljub visoko zapadlega snega bil dobro obiskan. Domači župnik je v kratkem obrazložil veliki pomen in potrebo šolskega društva za slovensko Koroško. Pristopilo je temu društvu takoj 17 letnikov in 22 podpornikov. — Bog daj začetu delu prav obilno uspehov!

Velikovec. Dne 23. prosinca je bila pri nas prapustna veselica. Udeležba radi slabega vremena ni bila povoljna, vsaj ne taka, kakoršne smo bili vajeni prejšnja leta. Prihiteli so med nas tudi kapeljski pevec ki so s svojim izbornim petjem napravili na poslušalce globok vtis. Hvala jim za njihov trud in prijaznost, mi jih bomo ohranili v prijetnem spominu. Nastop „jutrovec“ je žel mnogo pohvale in tudi zanimanje za srečo in ribji lov kakor tudi za narodni muzej, ki je bil za Velikovec nekaj novega, je bilo veliko. Pri šaljivem govoru č. g. Dobrovc so se pa ljudje od srca nasmejali. Kratko! Bil je prav lep večer in vsi ki so sodelovali, — pozabiti ne smemo na tamburaški zbor, ki je neumorno sviral, — so dobro rešili svojo nalogo, posebno ako pomislimo, da je bila to prva prireditev te vrste pri nas.

Razgled po svetu.

Mednarodni muzej za jamsko znanstvo v Postojni. Knez Ernest Windischgrätz je prevzel pokroviteljstvo odbora za zgradbo mednarodnega muzeja za jamsko znanstvo v Postojni.

Avstralski biseri. Biseri so ena najdražjih stvari na svetu, s katero se zaljajo dandanes dame takozvani „najvišjih“ krogov. Te dame pa niti ne vedo, od kod so biseri in kako pretekllost imajo za seboj. Do novejšega časa se je mislilo, da je njihova domovina otok Ceylon. Ali v zadnjih letih se je pridobivanje biserov v Avstraliji, zlasti v Queenslandu, močno povzdignilo in večina biserov je sedaj avstralskih. Samo v Queenslandu se je v dobi od leta 1901 do 1907 dobilo 4610 ton bisernih školjk, katerih vrednost je znašala približno 14.000.000 K. Ako je sreča podjetniku mila, je v kratkem bogataš. Ubogi potapljač pa, ki nabira na dnu morja školjke, pa zasluži za svojo težavno in nevarno delo borih 20 do 40 kron mesečno, sicer se pa deli tudi premija 400 kron za vsakih 20 stotov. Od aprila do novembra so ribiči pri delu zunaj na morju in se vračajo domov samo vsakih 6 tednov enkrat, da spopolnijo zopet hrano, hrva za kurjavo itd. En parnik vedno spremlja flotilo ribičev. Vsako popoldne obišče nadzornik domačine potapljalce in pobira školjke, katere na ladiji potem odpirajo. Najlepsi biseri ležijo vedno bolj proti robu školjke. Pa biseri niso jedini dobiček podjetnikov. Školjke same imajo tudi vrednost kot takozvani „perlmutter.“ V Novi Kaledoniji že obstoja ena tovarna, ki izdeluje gumbe iz školjk, druga taka tovarna se pa sedaj gradi v Queenslandu.

Svetovna razstava v San Franciscu. Prebivalci mesta San Francisco mislijo praznovati otvoritev panamskega prekopa s svetovno razstavo, ki naj bi se imenovala „Panama Pacific Exposition.“ Razstava bi trajala celo leto. Organizacijski odbor je naprosil vse konzule tujih držav, naj povabijo svoje, da se udeležijo te razstave.

Svetovna razstava v Haagu. V političnih holandskih krogih se predlaga, da bi se ob priložnosti otvoritve mirovne palače v Haagu priredila svetovna razstava. Upajo, da se bodo jeli ljudje za ta načrt zanimati in da bo mogoče izpeljati razstavo.

Neveste Zenini : Svatje :

Pri Franc Kartin-a nasledniku

Janko Artman

v Šent Jurju ob Juž. žel.

dobite za

poročneslavnosti

najlepše, novodošlo močno in stanovlino blago za moške in ženske obleke, kakor tudi lepe vence, šopke, svilnate robce ter vsakovrstno drugo priznano dobro blago po zelo nizki ceni.

Franc Kartin-a naslednik

Janko Artman

Šent Jur ob Juž. žel.

Velikanska zaloga :

manufakturnega, volnenega, suknenega in platnenega blaga. — Bogata zaloga najboljših špecerije in železnine.

Splošno priznana

najboljša postrežba po zmernih cenah
:: edino le pri domačem brivcu ::

S. Ulčar-ju

Koroška cesta 7 poleg Cirilove tiskarne.

Za dijakne najugodnejše cene. 233

Oddaja stavbe

novoga enonadstropnega šolskega poslopja s 6 učnimi sobami, eno risalno dvorano, eno telovadnico, eno konferenčno sobo, eno šolsko pisarno, s stanovanjem šolskega sluga, se-stoječega iz dveh sob in kuhinje, kletmi, s potrebnimi hodniki in drugimi prostori v Žalecu.

Ustmena zniževalna dražba se bode vršila v četrtek

dne 10. februarja 1910

ob 9. uri predpoldne v občinski pisarni v ŽALCU.

Stavba se bode le enemu glavnemu podjetniku oddala. Izklicna cena znaša 99 342 K 28 h.

Stavbeni operat, sestojč iz stavbenih načrtov, stroškovnika, stavbenega dovoljenja in stavbenih pogojev, je v pogled razporejen v občinski pisarni v Žalecu in pri okrajnem šolskem svetu (c. kr. okrajno glavarstvo) v Celju.

Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti varščino v znesku 9935 K.

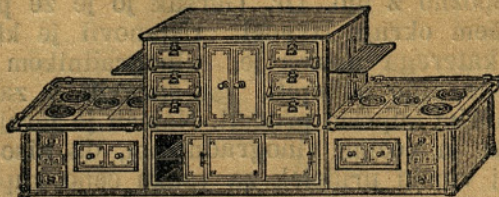
V stavbenih pogojih označene izpremembe načrtov mora podjetnik na lastne stroške sam preskrbeti.

Krajni šolski svet Žalec, dne 28. prosinca 1910.

Načelnik: Josip Sirca.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS

Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.

Perilo

žensko in moško, kakor srajce, hlače in ovratnike, nadalje kravate, pase, rokavice, dežnike, solnčnike, predpasnike in spodnja krila samo solidni fabrikat v velikanski izbiri in čudovito nizkih cenah se kupi v veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Velikanska zaloga garnitur, zastorov in preprog 1 garnitura iz 1 prtiča za mizo in 2 za posteljo skupaj K 9.—, fina K 10.—. Čajgasti po 20 mt., trpežni, K 8.—, fini K 10.—, zelo fini K 12.—.

Priporočam častiti duhovščini za svečnico svojo veliko zalogo voščeni-
nih sveč lastnega izdelka. Proda-
jam tudi proti letnemu računu in
zaračunim za polovično ceno ostan-
ke sveč. — S vsem spoštovanjem
Josip Dufek, svečar, MARIBOR.

Svoji k svojim!

Urar, očalar
in zlatar

Franjo Bureš

Maribor

Tegethofova cesta 33

pred kolodvorom, priporoča svojo bogato zalogo zlatnine, srebrnine, ur itd. po najnižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in jasnim glasom iz najboljših tovarn. 10 Priznana najboljše igle za gramofone.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Ignac Božič

narodni krojač v Mariboru,

Tegethofova ulica 16, v hiši dr. Rosine

se priporoča slavnemu občinstvu, kakor tudi preč. duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek in talarjev po najnižji ceni. Zaloga vsakovrstnega blaga in gotovih pelerin.

78

V nujnih potrebah se vsakovrstna obleka v 24 urah zgotovi.

Cerkveni slikar Peter Marković

akadem. slikar v Rožeku na Koroškem

se priporoča čast. gg. duhovnikom in sl. slov. občinstvu za slikanje raznih cerkvenih slikarij, božjih grobov, altarnih in bandernih slik, križevih potov itd. vse na posebno trpežno platno in v jako stanovitnih barvah; popravilja umetniško stare umetne slike. Sprejema vsa večja dela: slikanje cerkvâ v različnih slogih, cele notranje poprave cerkvâ (v tem slučaju poskrbi in posreduje vse druge umetnike in rokodelce). Cene po dogovoru in brez vse konkurence.

23

Restavracija Narodni dom v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.
Pivo iz budjeviške češke pivovarne.
Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni.
Sobe za tujce.

Za obilni obisk se priporoča 37

Lojzika Leon.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97 078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4½%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročstvo po 5½%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prejšnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

se vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven praznikov. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.